

GazMag

2018. ősztél - 8. évfolyam 3-4. szám

56. Közgazdász-vándorgyűlés

6-9. oldal

Ördögkatlan Fesztivál

19. oldal

MAGYAR KÖZGAZDASÁGI TÁRSASÁG
IFJÚSÁGI BIZOTTSÁG

WWW.MKTIB.HU

NOIR YORK CITY

<http://nycnovel.blogspot.hu>

www.facebook.com/nycbooks

www.
Subby
Snake.hu

Köszöntöm a Kedves Olvasót!

Mozgalmas félév van mögöttünk. Ennek eredménye a GazMag 8. évfolyamának 3-4. dupla száma. Az összevont lapszám egyben azt is jelenti, hogy legközelebb 2019 tavaszán jelentkezünk új magazinnal, és a terveink szerint kicsit modernizált külsővel.

Ugyanakkor mostani lapszámunkat sem hanyagoltuk el, a fő témát a gazdaság aktuális kérdései szolgáltatták. Ennek kapcsán írtunk a Közgazdász-vándorgyűlésről és a Fiala Közgazdászok országos Találkozásáról, de ellátogattunk a Doktoranduszok Országos Szövetségének és a győri Kautz Szakkollégiumnak a konferenciájára is. A tudomány és technika szerelmesei az autonóm járművekről olvashatnak, a kultúra kedvelői pedig egy Ördögkatlan Fesztiválról szóló cikket és egy zeneajánlót is találhatnak.

A GazMag szerkesztőségének nevében kívánok mindenkinek kellemes időtöltést magazinunkhoz! Találkozunk 2019-ben!

Tóth Marcell

Tartalomjegyzék

Rövid hírek	4-5
56. Közgazdász-vándorgyűlés	6-9
MKT IB Vezetői Hétvége	10
Fiala Közgazdászok Országos Találkozása	10-13
Szakkollégiumi Kautz konferencia	14-15
Innovatív társadalom - Innovatív gazdaság	16
Autonóm Járművek Konferencia	17-18
XI. Ördögkatlan Fesztivál	19
Lemezkritika: Vesztegzár - Kárhozat	20-21

Felelős kiadó: GazMag szerkesztőség

Főszerkesztő:

Tóth Marcell

Olvasószerkesztő:

Árki Zsuzsanna

Szerkesztők:

Gyócsi Zsófia

Kiss Csaba

Márton Delinke

Pokorny Gábor

Fotó, videó:

Juhos Gábor

Tóth Marcell

Informatika:

Surányi Szabolcs

Szerkesztőség elérhetőségei:

szerkesztoseg@gazmag.hu

Honlapunk:

www.gazmag.hu

Közösségi oldalak:

www.facebook.com/gazmag.hu

www.instagram.com/gazmag.hu

Megjelenik negyedévente, elektronikus formátumban. .

**Mielőtt kinyomtatná ezt az újságot,
gondoljon a természetre!**

Rövid hírek

Az MKT Szakkönyvár nyitva tartása:

Kedd: 18:00 - 20:00

Szerda: 18:00 - 20:00

9021 Győr, Aradi vértanúk útja 12.

Online katalógus: <http://www.mtkonyvtar.hu>

Demográfia és foglalkoztatás

Demográfia és foglalkoztatás – a fizetett és a láthatatlan munka a népesedési kontextusban. Ezzel a címmel szervez szakmai kerekasztal-beszélgetést a Magyar Közgazdasági Társaság Kultúra-gazdasági, valamint Demográfiai Szakosztálya 2018. december 14-én, pénteken 16 órától a FUGA Budapesti Építészeti Központban (Budapest V. kerület, Petőfi Sándor u. 5.).

A kerekasztal-beszélgetés résztvevői: Bali János, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet igazgatója; Baranyi Károly, a Nemzeti Pedagógus Műhely elnöke; Benda József szocializációkutató, társadalompedagógus, az MKT Demográfiai Szakosztályának elnöke; Birinyi József közgazdász, népzene kutató, az MKT Kultúra-gazdasági Szakosztályának elnöke; Kováts Eszter, a Friedrich-Ebert-Stiftung alapítvány kutatásvezetője; Monostori András pénzügyi közgazdász, az MKT Demográfiai Szakosztályának elnökségi tagja és Nagy Beáta közgazdász, szociológus, a Budapesti Corvinus Egyetem egyetemi tanára. A beszélgetés moderátora Szoboszlai Attila közgazdász, szervezetfejlesztő lesz.

Kérjük, hogy az érdeklődők a részvételi szándékukat szíveskedjenek előzetesen jelezni a szoboszlai.attila@elte.hu e-mail-címen.

(Forrás: www.mkt.hu)

MTA Világgazdasági Intézetének műhelybeszélgetése

Az MTA KRTK Világgazdasági Intézet ezúton szeretettel meghívja Önt a VGI MŰHELYBESZÉLGETÉSEK sorozat következő előadására, melynek témája:

Az intézmények változása a közgazdasági és a politikatudományi megközelítésekben – Empirikus alkalmazások az eurózóna intézményi keretrendszerére

Az előadást tartja: Szijártó Norbert, a VGI tudományos segédmunkatársa

Időpont: 2019. január 10., csütörtök, 10.00-11.30

Helyszín: MTA Humán Tudományok Kutatóháza, 1097 Budapest, Tóth Kálmán u. 4., T. ép. 4. em. 24. tárgyaló
(Forrás: www.vki.hu)

A robotizáció hatása a társadalomra és a gazdaságra

„A robotizáció hatása a társadalomra és a gazdaságra” címmel az Eötvös Csoport a Társadalmi Reflexió Intézettel együttműködésben rendezvényt szervez Budapesten.

Előadást tart Fazekas Károly, közgazdász, és Szalavetz Andrea, közgazdász. A rendezvényt moderálja: Tóth István György és Jakab András

Időpont: 2019. január 16. (szerda) 17:00

Helyszín: Párbeszéd Háza, 1085 Budapest, Horánszky u. 20. Pázmány terem

További információk az esemény facebook oldalán: <https://www.facebook.com/events/394675211075337/>

Rövid hírek

Okos városok és területi statisztika

A Központi Statisztikai Hivatal a Magyar Statisztikai Társaság Területi Statisztikai Szakosztályával és az MTA IX. osztály Regionális Tudományok Bizottsága Kutatás-módszertani Albizottságával közösen konferenciát szervez

„Okos városok és területi statisztika”
címmel, melyre tisztelettel meghívjuk érdeklődőket!

A konferencia időpontja: 2019. február 27.

Helyszíne: Központi Statisztikai Hivatal Keleti Károly terem

Cím: 1024 Budapest, Keleti Károly út 5-7.

Tervezett előadások:

Jakobi Ákos: Big Data, mint az okos városok „adatpillére”
Baji Péter: Hogyan támogathatják az okos város fejlesztések a területi statisztikai kutatásokat?

Dusek Tamás: Az okos városok komplex mutatószámai
Nagy Zoltán - Sebestyénné Szép Tekla - Szendi Dóra: Mérhető-e az okos városok teljesítménye? Esettanulmány a 2004 után csatlakozott EU tagállamok fővárosaira

Barsi Boglárka: A „boldogság”, mint az okos városok mérésének lehetséges módszere

Szalmáné Csete Mária - Németh Bálint: Smart city koncepciók a fenntartható városfejlesztésben

A konferencián való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

Jelentkezés: regionalstatistics@ksh.hu

(Forrás: KSH)

A Magyar Földrajzi Társaság legközelebbi rendezvényei az ország különböző városaiban

2018. december 18. kedd, 18:00

A Dél-dunántúli Osztály és a Zsolnay Kulturális Negyed Planetárium közös rendezvénye
Gyenizse Péter: A téli égbolt látnivalói
Zsolnay Kulturális Negyed Planetárium, 24-es terem
7630 Pécs, Zsolnay Vilmos utca 37.

2019. január 07. hétfő, 18:00

A Zalai Osztály rendezvénye
Török Zoltán : Észak kicsi órása
A lemmingek csodálatos élete
Filmvetítéssel egybekötött előadás.
Balaton Színház – Simándy terem
8360 Keszthely, Fő tér 3.

2019. február 01. péntek, 18:45

A Zalai Osztály rendezvénye
Gyuricza László: Szenegál, Nyugat-Afrika gyöngye
Vetítéssel egybekötött előadás.
Zrínyi Miklós Gimnázium
8900 Zalaegerszeg, Rákóczi út 30..

2019. február 11. hétfő, 18:00

A Dél-dunántúli Osztály és a Zsolnay Kulturális Negyed Planetárium közös rendezvénye
Gyenizse Péter: Óceánok a gázbolygók holdjain
Zsolnay Kulturális Negyed Planetárium, 24-es terem
7630 Pécs, Zsolnay Vilmos utca 37.

(Forrás: www.foldrajzitasasag.hu)

56. Közgazdász-vándorgyűlés

Szeptember 6. és 8. között immár 56. alkalommal került megrendezésre a Magyar Közgazdasági Társaság Közgazdász-vándorgyűlése. Az MKT legnagyobb szakmai rendezvényének ezúttal Debrecen, azon belül pedig a Kölcsey Központ volt a házigazdája.

A konferencia elején Pleschinger Gyula, a Magyar Közgazdasági Társaság elnöke, Papp László, Debrecen Megyei Jogú Város polgármestere, valamint Nábrádi András, az MKT Hajdú-Bihar Megyei Szervezetének elnöke köszöntötte a résztvevőket.

A Közgazdász-vándorgyűlés immár harmadik alkalommal Matolcsy György előadásával kezdődött. A Magyar Nemzeti Bank elnöke előadását azzal kezdte, hogy a BMW bejelentésének következményeként (miszerint Debrecenben nyitja meg új termelő üzemét) a hajdúsági megyeszékhely lett Magyarország keleti fővárosa. Kifejtette azt is, hogy az öt globális központ mellett a Kárpád-medence egy belső egyensúly része, amelyben tíz jelentős pénzügyi központ (Varsó-Krakkó, Prága-Brno, Pozsony-Kassa, Ljubljana-Zágráb, Budapest-Debrecen) kiemelkedése várható. Matolcsy a Kárpát-medencét egy városállamnak vizionálta, melynek „építése” a V4-ek feladata. Ahogy Győr a nyugathoz, úgy Debrecen a jövőhöz tartozik. Az MNB vezetője bemutatott egy előrejelzést, mely szerint 2030-ban az innovációs központok sora Európában Dublintól Debrecenig fog tartani. Matolcsy nem feledkezett meg a V4 jelentőségéről sem. Elmondta, hogy az Anjou-korban és a Monarchia idején egyaránt kiemelkedő szerepe volt a térségnek. Hasonló jelent és jövőt láthatunk most is, hiszen a régió növekedése kiemelkedő az európai országok közül, ráadásul a válságkezelésben is sokkal jobban teljesített. Ez a gazdasági konvergencia nemcsak a ClubMed országok (Görögország, Olaszország, Portugália, Spanyolország) eredményeihez képest jobb, hanem a teljes EU-éhoz képest is. A jegybankelnök úgy látja, hogy a V4 régió elindult a fenntartható felzárkózás történelmi ösvényén. A versenyképesség terén azonban vannak a régióknak elmaradásai, ez Magyarországra is igaz. Azonban van tér és van lehetőség fejlődni ebben a kategóriában is. Előadása zárásaként Matolcsy elmondta, hogy hazánk és a régió számára nagy lehetőség az „Új Eurázsia” létrejötte, és az új selyemutak kialakulása.

Második előadóként Palkovics László lépett az emelvényre. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium minisztere elmondta, hogy fontos cél az, hogy Magyarország 2030-ra Európa öt legélhetőbb országa közé tartozzon. A közelmúltban felállított minisztérium első embere nem feledkezett meg a napjainkat érintő globális trendek, mint az Ipar 4.0, a robotizáció vagy a digitalizáció bemutatásáról sem. Palkovics szerint a hazai KKV-szektor erősítése szükséges. A magyar gazdaság növekedő pályán van, de termelékenységből és hozzáadott értékekből a nálunk működő nemzetközi nagyvállalatok szerepe igen jelentős. Természetesen az ideérkező nagyvállalatok támogatás is szükséges, hiszen egy BMW vagy Mercedes szintű „összeszerelő üzem” nemcsak munkahelyet teremt, de sokszor kutatás-fejlesztést is hoz Magyarországra. Az innovációs miniszter kitért a hulladék-újrahasznosítás témakörére is. Elmondta, hogy Magyarország ebben nagyon mélyről indult, de már elértük az Európai Unió átlagát. Az infrastruktúra-fejlesztés kapcsán már vegyesebb a kép, hiszen a közlekedés terén szükséges és kell is fejlődni. Fontos eleme a közlekedési stratégiának a kerékpáros infrastruktúra. Magyarország a harmadik legtöbbet kerékpározó ország Európában. Jelenleg 3 000 km kerékpárúttal rendelkezünk, ezen a téren az osztrák szintet (ami 10 000 km bicikliutat jelent) szeretnék elérni. A mobil-lefedettségünk ugyanakkor egyre erősebb, a 4G-lefedettségünk a hatodik legjobb a kontinensen. Ugyanakkor a hazai KKV-k online elérhetősége (honlap, közösségi oldalak) messze nem éri el a kívánt szintet. Ebben úgy véli, hogy igen sok fejlesztésre lesz szükség a jövőben. A következő évekre vonatkozó tervek között az intermodális csomópontok- és logisztikai pontok létrehozása, valamint az okos és fenntartható rendszerek meghonosítása szerepel. A tudományos kutatás és a technológiai fejlődés összekötése is fontos feladat. Ennek érdekében hat Science Park létrehozása szerepel a célok között.

„A jövő a XXI. században” címmel Parragh László tartott előadást. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke prezentációja elején a munkaerő fontosságáról beszélt. Egy kisfilmmel rámutatott a kézimunka jelentőségét, hiszen használati tárgyaink igen jelentős hányada ennek köszönhetően kerül végső formájába. Kifejtette azt is, hogy a tudás nem a felsőoktatás szintjén születik. Hiszen látható, hogy a közelmúltban bevezetett kötelező 3 éves óvoda pozitív hatásai már most jelentkeznek az iskolarendszerben. Fontos sarokpont volt Parragh előadásában a felsőoktatás helyzete is. Úgy véli, hogy az oktatási kapacitások újragondolására van szükség. Gyakran ezek a kapacitások (nemcsak a felső-, hanem a középoktatásban is) nem találkoznak valós piaci igényekkel. Az EU oktatási és képzési rendszere szerint az oktatásnak nem a 20 év múlva megszülető munkákra kell most képeznie az embereket, hanem olyannak kell lennie, hogy majd akkor ki tudja vagy át tudja képezni az arra alkalmas embereket. Az MKIK elnöke az idegen nyelvek oktatásának erősítését kulcsfontosságúnak gondolja. Elmondta, hogy a pályorientáció újraszervezése és a pályakorrekció kidolgozása szükséges, valamint a szakképzés és a felsőoktatás átjárhatóságát lehetővé kell tenni.

Parragh nem felejtette el megemlíteni az Euroskills 2018 verseny budapesti rendezvényét, amely egy igen rangos nemzetközi esemény, melyet idén – a volt szocialista országok közül elsőként – Magyarország rendezhet meg.

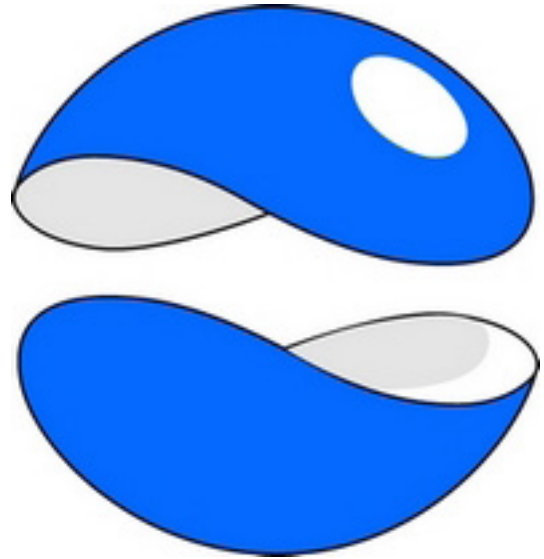
Az oktatás kihívásai kapcsán Bódis József kapott szót. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára a demográfiai problémák bemutatásával kezdte előadását, melynek során azzal szembesülhetett a hallgatóság, hogy egy nem reprodukív, előregedő társadalomban kellene versenyképes oktatási rendszert létrehozni. Úgy véli, hogy az oktatás hatékonyságának növeléséhez megbecsült pedagógusokra, úttörő és modern oktatásra, és motivált diákokra/hallgatókra van szükség. Elmondta, hogy ma Magyarországon oktatási célokra van megfelelő forrás, de azok elosztásának hatékonyságát javítani kell. A hazai 12,5%-os lemorzsolódási ráta nagyon magas. Jóval gyengébb, mint a 10%-ot alig meghaladó EU-s átlag, amit Bódis szintén túlzottan magasnak tart. Az oktatásra szánt forrásokat infrastruktúrára, tartalomfejlesztésre és a pedagógusok módszertani fejlesztésére kellene fordítani az államtitkár szerint.

A pénteki napon a szekcióüléseké volt a főszerep. A délelőtti programsávban a Logisztika-szekció munkájába kapcsolódtunk be. Ennek nyitó előadásaként Tóth Marcell, lapunk főszerkesztője tartott előadást a sharing economy néven elhíresült új gazdasági modell mögött álló logisztikai kihívásokról. Ebből többek között a közösségi bérautó- (pl: MOL Limo és GreenGo) és közösségi bérkerékpár-rendszerek (pl: MOL BuBi, GyőrBike, stb.) felhasználók számára láthatatlan logisztikai folyamatait, valamint ezeknek és az élelmiszer-megosztásnak pozitív és negatív példáit tárta a hallgatóság elé.

Hasonló témát feszegetett Szivi László is. A Mentafor Kft. ügyvezető igazgatója a sharing economy nemzetközi megoldásainak ismertetése után áttért az e-logisztika rendszerére. Az e-logisztika hazai és nemzetközi viszonylatban is versenyképességet javító tényező lehet. Ebben a témában számos jó, és a folyamatokat megkönnyítő megoldás létezik. Bár nagy részük külföldön működik, hazánkba is kezd begyűrűzni ez a szemléletmód. Jó példaként az e-jegyek (és e-bérletek) rendszerét hozta, amellyel a BKK is már egy ideje kísérletezik, de Debrecenben a DKV esetében már bebizonyosodott, hogy egy működőképes konstrukcióról van szó.

Szabó Zoltán az MKT Logisztikai Szakosztályának elnökeként és a Ghibli Kft. vezetőjeként arról tartott előadást, hogy Magyarországra milyen szerep hárul a Kínából Európába és a világ többi részébe érkező áruforgalomban, azaz hol van a helyünk az Új-Selyemúton. Bár Szabó többnyire optimista volt, felhívta a figyelmet arra, hogy bőven van még tennivaló ezen a téren, miközben a térség többi országa sem alszik, ők is folyamatosan törekszenek az előnyösebb pozíciók megszerzésére. Jó példa erre az, hogy a magyar-szlovák-ukrán hármass határtérségben a szlovák fél lobbieréje jobban működött eddig, ennek köszönhetően a vasúti átrakodás náluk zajlik.

Az Ipar 4.0 és a logisztika kapcsolatáról Egri Imre és Hollik Csaba tartottak előadást. A Nyíregyházi Egyetem oktatói rávilágítottak arra, hogy a negyedik ipari forradalom vívmányai közül az okos eszközök és a robotok épültek be leginkább a folyamatokba, aminek köszönhetően a termelést, a raktározást és a térségi logisztikát egyaránt jobbra lehet tenni. Természetesen a közlekedés sem maradhatott ki a prezentációból, a különféle intermodális csomópontok és központok nemcsak a közlekedésben résztvevők számára, hanem a logisztikai szakembereknek is számos új lehetőséget adnak.

A közlekedés és a logisztika esetében nemcsak az egyik pontból a másikba történő gyors eljutást kell szem előtt tartanunk, hanem ezt a folyamatot környezettudatos módon is kell végrehajtanunk. Erről Lukács András tartott előadást. A Levegő Munkacsoport elnöke a közlekedés dekarbonizációjának fontosságát helyezte előtérbe. Többek között az időjárással összefüggő természeti katasztrófák számának növekedését és az élelmiszerárak globális emelkedését állította párhuzamba a szennyezőanyag-kibocsátás erősödésével, mivel az előző kettő ennek a következménye is lehet. A közlekedési ágazat 27%-os részesedésével a legnagyobb szén-dioxid kibocsátó Európában. Ennek csökkentésére számos, máshol már kipróbált megoldást sikerült összegyűjteni, hiszen egy jelenleg is zajló Európai Unió „A közlekedés dekarbonizációja” kutatás kapcsán Magyarországra vonatkozó, javaslatokat is megfogalmazó tanulmány készül, amely várhatóan év végén kerül publikálásra.

A délutáni programsáv számos előadása közül kiemelt jelentőséggel bírt Papp Lászlóé, aki a BMW beruházás Debrecen versenyképességére gyakorolt kedvező hatásairól tartott előadást. A város polgármestere elmondta, hogy Debrecen célja, hogy bizonyos tekintetben Budapestnek egy alternatívája legyen a keleti országrészben, és nemcsak az Észak-Alföldi régióban, hanem nemzetközi térben gondolkodjon. Az egyik első versenyképességi lépés az intézményi háttér megteremtése volt, ennek érdekében történt az EDC megalapítása. A versenyképesség növelését és a térségfejlesztést az Új Főnix Terv programja hivatott elősegíteni. Ennek köszönhetően számos új befektető érkezett a városba, többek között a Kronos és az Intercontinental is ezek közé sorolható. A város lakossága 210 ezer fő, a ezen kívül pedig 72 ezer fiatal tanul itt jelenleg. A polgármester szerint a verseny az oktatás során a legfontosabb, hiszen könnyebb a már itt lévő fiatalokat itt tartani, mint a hiányszakmákban a munkavállalókat más térségekből idecsábítani.

Versenyképesség szempontjából egyértelmű előnynek tartja azt is, hogy egy fejlődő nemzetközi repülőtérrel is rendelkeznek. Úgy véli, hogy az lesz Debrecen, Kassa és Nagyvárad közül a régió központja, amelyiknek a legjelentősebb a repülőtere. Papp szerint szintén a versenyképességet javítja az épülő Science Park is. A Financial Times kimutatása szerint a városméret kategóriájában a legjobb befektetésnek minősült.

A Közgazdász-vándorgyűlés záró plenáris előadását az IBM alelnökétől hallhattuk. Liam Benham a digitalizáció jelentőségéről és felelősségéről beszélt a hallgatóságnak. Ezt követően a Magyar Közgazdasági Társaság elnöke, Pleschinger Gyula osztotta meg záró gondolatait. Ebből kiderült, hogy az előző évhez hasonlóan ezúttal is egy záró dokumentumban fogják összegezni a konferencia tanulságait, valamint bejelentette azt is, hogy a 2019-es Közgazdász-vándorgyűlésnek Nyíregyháza lesz a házigazdája.

Tóth Marcell

MKT IB Vezetői Hétvége Pécsen

2018. október 19. és 21. között Pécsen került megrendezésre a Magyar Közgazdasági Társaság Ifjúsági Bizottságának Vezetői Hétvégéje. A háromnapos esemény fő célja az ifjúsági szervezetek problémáinak feltárása, valamint a tapasztalatcsere volt.

Szervezetének Ifjúsági Bizottsága közösen szervezte, a helyszínt pedig a Pécsi Tudományegyetem, valamint a Joker Hostel szolgáltatta. A résztvevők az ország különböző egyetemén és főiskolán működő helyi MKT tagszervezetek delegáltjai voltak. A fővárosi egyetemek közül a BME és BGE PSZK tagjai voltak jelen, de érkeztek MKT-sok Pécsről, Debrecenről, Győrből, Egerből, Kaposvárról, Kecskemétről, Miskolcra, Szegedről és Zalaegerszegről is. Az MKT határon túli testvérszervezetei közül ezúttal a Vajdasági Magyar Közgazdász Társaság képviseltette magát két fővel.

Az egyik fő programpontot az MKT IB éves közgyűlése adta, melyen az Országos Elnökség beszámolt az IB-t érintő aktuális hírekről és a legfontosabb teendőkről. Ennek keretében került kihirdetésre, hogy a Fiala Közgazdászok Országos Találkozója (közismert nevén: FIKOT) az idei évben Keszthelyen lesz, 2019 tavaszán pedig Eger lesz a konferencia házigazdája.

A szakmai program fő célja a tagszervezetek előtt álló kihívások, problémák feltérképezése és megismerése volt. Ennek érdekében került sor a szombati napon egy szervezetfejlesztési workshopra. Ez különösen hasznosnak bizonyult, mivel a helyi szervezetek sokszor hasonló nehézségekkel szembesülnek mindennapi működésük során, így számos hasznos tanácsot kaphattak egymástól egy-egy konkrét probléma lehetséges megoldására. Más esetekben egy szervezetnek már van bevált receptje egy probléma kezelésére, amit meg tud osztani azzal a csoporttal, akiknél az adott probléma napirenden van. Az egész délután tartó eszmecsere során volt lehetősége az új tagoknak megismerkedni a régiakkal, és fordítva.

A Vezetői Hétvége kötetlen esti kapcsolatépítéssel, majd másnap délelőtt a Pécs kulturális értékeinek megismerése céljából megtartott városnézéssel zárult.

Gálos Krisztina - Tóth Marcell

Fiala Közgazdászok Országos Találkozója Keszthelyen

Az idei évben immár harmincnyolcadik alkalommal került sor a Magyar Közgazdasági Társaság második legnagyobb hagyományokkal rendelkező eseményére, a Fiala Közgazdászok Országos találkozója. Az idei FIKOT-ot november 9. és 11. között Keszthelyen, a Pannon Egyetem Georgikor Karán rendezték meg.

A konferencia pénteki napján előbb Németh Péter, az MKT Ifjúsági Bizottságának elnöke, majd Ruzsics Ferenc, Keszthely polgármestere köszöntötte a résztvevőket. A szakmai program a Magyar Közgazdasági Társaság elnökének, Pleschinger Gyulának az előadásával kezdődött, aki a Magyar Nemzeti Bank növekedési hitelprogramjáról tartott átfogó előadást. Az MNB monetáris tanácsának tagja elmondta, hogy a Növekedési Hitelprogram (NHP) célja a magyarországi KKV-szektor erősítése, beruházási hajlandóságuk és -lehetőségeik erősítése volt. Összesen három szakaszból állt a program, és a korábbi évek tapasztalatai alapján a jövőbeli célok közé bekerült a KKV-k méretgazdaságosságának javítása is.

Erre amiatt van kiemelten szükség, mert a hazai KKV-k között a mikrovállalkozások aránya a környező országokhoz, és az Európai Unió adataihoz mérten is jóval magasabb. Pleschinger Gyula a Növekedési Hitelprogramot hasznosnak és pozitívnak értékelte, ugyanakkor a lezárását is indokoltnak tartja, hiszen az NHP esetében egy nem-piaci alapú, mesterséges forrásszerzési akcióról volt szó. Ezt követően a jegybank a Piaci Hitelprogrammal (PHP) egy sokkal inkább piaci szemléletű programot valósított meg. Az MKT elnöke negatívumként jegyezte meg, hogy jelenleg a vállalkozások szűk köre jut hosszú távra alacsony, fix kamatú hitelhez.

A korábbi tapasztalatok, a megváltozott kamatkörnyezet és a jelenlegi piaci helyzet értékelése alapján született meg a döntés, hogy 2019 januárjától az MNB a tervek szerint elindítja NHP fix elnevezésű új programját, ami a korábbi Növekedési Hitelprogramok egyfajta folytatásaként, finomhangolt verziójaként értelmezhető. Ugyanakkor az új konstrukciónak nem célja a piac lazítása és a likviditás mesterséges növelése. Pleschinger prognózisa alapján az NHP fix leginkább 2020-ban gyorsíthatja majd fel a hiteldinamikát a KKV szektorban.

A következő előadó szintén a Magyar Nemzeti Bank képviselőjében lépett pulpitusra. Becsey Zsolt, a közgazdasági elemzési főosztály elemzője a területi fejlődéshez kapcsolódó előrejelzéseket tárta a hallgatóság elé. Előadását azzal kezdte, hogy a magyar történelemben kevés olyan időszak volt, amikor tartósan jelentős konvergencia történt. Szintén kevés ország esetében beszélhetünk sikeres fenntartható felzárkózásról. A versenyképesség növekedésére és a felzárkózásra nemcsak nemzetközi összevetésben, hanem az országhatárokon belül is szükség van, hiszen jelentős területi különbségek tapasztalhatók Magyarország megyéi között. Budapest a legtöbb gazdasági mutatóban (gazdasági teljesítmény, helyi GDP, jövedelmek, munkanélküliség, stb.) kiemelkedő, ezen kívül az észak-nyugati megyék fejlődése tekinthető még jónak, azonban sok helyen leszakadó régiókat, megyéket találhatunk. Becsey a polarizáltság kapcsán elmondta, hogy ez várhatóan minden próbálkozás ellenére tovább fog erősödni, és a jövedelmek felzárkózása kapcsán sem lehetünk túlzottan optimisták. Az MNB elképzelése szerint öt nagy regionális pólus (Debrecen, Győr, Miskolc, Pécs, Szeged) javíthatja majd a vidék versenyképességét. A kutatás-fejlesztés-innovációt illetően Becsey megjegyezte, hogy a nagyobb eredményesség eléréséhez a szigetszerű működést oldani kell.

A külföldi feldolgozóipar hazai beágyazottságát és annak hatásait szintén kedvezőnek tartja, azonban a magyar beszállítók alacsony arányát (és/vagy alacsony beszállítósági szintjét) nem tartja jónak, hiszen így a hozzáadott érték aránya nem túl magas. A munkaerőpiac esetében megfigyelhető, hogy a felzárkózó illetve leszakadó régiókban van munkaerő, más megyékben elfogytak a megfelelő képzettséggel rendelkező és felvehető szakemberek.

A szombati nap szakmai programja Szombathy Zoltán előadásával kezdődött, ami a „Mezőgazdasági termékek desztinációja a turizmusban” címet viselte. A Pécsi Tudományegyetem doktorandusza a vidéki, azon belül is a falusi turizmus bemutatásával, előnyeinek ismertetésével kezdte mondanivalóját. Ebből megtudtuk, hogy Magyarország területének 58%-a számít kifejezetten vidéki térségnek, és a népesség 31%-a él ezeken a területeken, így ezen területek fejlesztése is fontos lenne. A vidéki vállalkozások közül az agrogazdasággal, illetve a vidéki turizmussal foglalkozó kisvállalkozások támogatása tűnik a leginkább szükségesnek. Ugyanakkor a támogatás alatt nem feltétlenül pénzügyi segítségre kell gondolni, hiszen célirányos képzésekkel is sokat lehet lendíteni például egy-egy vidéki vendéglátós családi vállalkozáson. Mivel az előadó a Vajdasági Magyar Közgazdász Társaságot is képviselte a rendezvényen, így nem meglepő módon a Vajdaság, azon belül a Topolyai járás mezőgazdasági jellemzőiről sem feledkezett meg. Ismertette, hogy Topolya és környéke rendkívül jó minőségű termőtalajjal bír, és turisztikai kínálatának erősítésében is bőven van potenciál. A fürdőturizmus, a vadászturizmus, a lovasturizmus és a sportturizmus terén egyaránt történtek már előrelépések. Szombathy Zoltán következtetései alapján a helyi adottságok jobb kihasználására lenne szükség (hiszen összevetve például a hasonló méretű, de adottságok tekintetében némiképp szegényebb Kecskeméti kistérséggel már kevésbé teljesít jól). Ehhez egységes marketingstratégiára és a helyi termékek előtérbe helyezésére lenne szükség – természetesen a megkezdett fejlesztések folytatása mellett.

Következő előadóként Dr. Brazsil Dávid kapott szót, aki a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtitkáráként a borpiaci helyzetről tartott előadást. A borászok egyik legjelentősebb szakmai szervezetének tagjaként a hazai és a nemzetközi trendeket egyaránt ismertette. Ebből megtudtuk, hogy a globális folyamatok közül kiemelendő a termőterületek számának stagnálása, és az, hogy az Európai Unió borászati teljesítménye a világ bortermelésének arányában csökkenő tendenciát mutat. Bár Franciaország, Olaszország és Spanyolország továbbra is a globális top10-ben van, az Amerikai Egyesült Államok, Kína és Oroszország is folyamatosan növeli piaci részesedését. A magyar borpiac kapcsán megtudtuk, hogy mennyiség alapján nincs egyértelműen beazonosítható legnépszerűbb vagy leggyakoribb fajta. Főleg a fehérborok esetében nagyon sokféle szőlő van, a vörösborok esetében kicsit kisebb, de még itt is széles a paletta. A piackutatások alapján a hazai borágazat nagyon sokszínű. Bár a boltokban fokozódó külföldi promóciót figyelhetünk meg, a magyar borfogyasztók egyelőre hűségesek a magyar borok iránt. A magyar borok nemzetközi ismertsége ugyanakkor rendkívül alacsony. Az exportra szánt boraink fő felvevőpiaca Németország, illetve a V4 országai. Az Európai Unió országaiban valamennyire ismert tény, hogy vannak magyar borok, azonban a potenciális fogyasztók döntő többsége nem rendelkezik róluk elegendő információval. Brazsil Dávid hozzátette, hogy a hazai borok marketingjét – a legtöbb nemzetközi országhoz hasonlóan – nem az államnak, hanem a szakmának kellene végeznie.

A negyedik ipari forradalom okos városairól Tóth Marcell László beszélt. A győri Széchenyi István Egyetem fiatal kutató doktorandusza előadását a smart city modellek és koncepciók ismertetése utána hazai és nemzetközi – jó és kevésbé jó – példák sokaságával fűszerezte. A prezentációból kiderült, hogy Bécs nem véletlenül szerepel évről-évre előkelő helyen a legélhetőbb és legokosabb városok listáján egyaránt.

Ugyanakkor nekünk, magyaroknak sem kell elkeserednünk, mert bár van némi lemaradásunk a nyugat-európai és észak-amerikai országokhoz képest, jó megoldások hazánkban is születtek. Ezek gyakran még csak szigetszerűen jelentek meg városainkban, de a szándék az „okosabbá válásra” több város esetén is megvan. Ugyan az átfogó stratégiák a legtöbb esetben hiányoznak, a külföldi jó példákból okulva a magyar városok is könnyen előreléphetnének ezen a téren.

Ezután Dr. Kocsis László kapott szót. A Pannon Egyetem Georgikon Karának egyetemi tanára a szőlő- és növénynevelés piaci hatásairól osztotta meg gondolatait a hallgatósággal. Előadását azzal kezdte, hogy Magyarországon évente átlagosan 24 liter/fő a borfogyasztás. Ennél volt már magasabb érték is néhány évvel ezelőtt. A hazai borágazat számára a legnagyobb kihívásokat a piac változása, a klímaváltozás és a biotechnológiai fejlődések következményei fogják okozni. A hazai helyzetkép kapcsán negatívumként jelölte meg, hogy borvidégeink döntő többsége nem rendelkezik dominánsan termesztett szőlőfajtaival, hiszen borvidéktől függően 30 és 60 között van az ott termesztett szőlőfajták száma. (Ennek ellenére például a legnagyobb területen termelt Bianca-szőlőből készült borokat szinte senki nem ismeri.) A különböző szőlőfajták termesztésében és gondozásában azonban jelentős eltérések lehetnek. Az okos eszközök és a technológiai innovációk azonban már a borászatban is megjelentek, többek között a borfokok vizsgálatánál, a permetezés szükségességének felmérésénél vagy az öntözés tervezhetőségénél is nagy segítséget nyújthatnak az IT-alapú megoldások. Kocsis László a multifunkcionális erőgépek használatának előtérbe helyezését is szükségesnek tartja.

A konferencia utolsó előadójaként a Logisztika 4.0 témakörében Dr. Szabó Lászlót hallhatták a jelenlévők. A Budapesti Gazdasági Egyetem adjunktusa a negyedik ipari forradalom logisztikára gyakorolt hatását, új kihívásait prezentálta. Ezek közül a termékváltozatok növekvő számát, a változó szállítási volumeneket, az átfutási idő rövidülését, a nagyobb értékű termékek megjelenését, valamint a felhasznált eszközök (ezek közül főként az IKT eszközök) fejlődését emelte ki. Az előadó az ellátási láncok értékláncokká való átrendeződését várja, és azt, hogy a korábbi frázis, mely szerint a lánc tagja között stratégiai partnerségek jönnek majd létre, egyre inkább életszerűvé válik. A Világbank adatai alapján logisztikai teljesítmények tekintetében Magyarország a 32. helyen helyezkedik el a globális rangsorban.

Az Ipar 4.0 megjelenése azonban jelentősen megváltoztathatja ezeket a rangsorokat, ahogy magára a logisztikára is jelentős hatást gyakorolhat. Elég csak az e-logisztikára (vagy e-businessre), a robotizációra, az önvezető járművekre, a car-sharingre, a drónokra és a smart city megoldásokra gondolnunk.

A Fiatal Közgazdászok Országos Találkozójának idei konferenciája sikeresnek bizonyult. Az ország szinte minden pontjáról ideérkező közgazdász-hallgatók a Magyar Nemzeti Bank szakembereinek köszönhetően hiánypótló makrogazdasági információk birtokosaivá válhattak, valamint a hazai borágazatról és a negyedik ipari forradalom hatáiról is számos újdonságot, naprakész ismeretet szerezhettek.

Parcsami Eszter - Tóth Marcell

Szakkollégiumi Kautz Konferencia

2018. október 16-án Győrben, a Széchenyi István Egyetem Multifunkcionális Kollégiumi Épületében került megrendezésre a Szakkollégiumi Kautz Konferencia. A helyi Kautz Gyula Közgazdász Szakkollégium immáron huszonegyedik ilyen jellegű konferenciáján a városok fejlődése volt a központi téma.

A nyitó előadást Hajdú-Smahó Melinda tartotta. A Széchenyi István Egyetem adjunktusa „Városok mint tudáskoncentrációk” címmel mutatta be prezentációját, melynek során a városokban zajló tudásfolyamatokat és azok hatásait tárta a többségében egyetemi hallgatókból álló közönség elé. Az előadó először a tudás típusait ismertette, Polányi Mihály nyomán bemutatta az explicit (szavakba önthető) tudás és a tacit (informális, tapasztaláson alapuló) tudás közötti különbségeket. A tudás a két tudástípus spirális interakciói során keletkezik. Az innovációk létrejöttéhez és létrehozásához a tacit tudásra van leginkább szükség. Hajdú-Smahó Melinda kitért arra is, hogy a tudást termelési tényezőként is azonosíthatjuk. Ebben a megközelítésben a kutatás-fejlesztés outputjának és a termelés inputjának tekinthetjük. A tudás felhalmozható, nem rivalizáló, nem kizárható (emiatt jöttek létre olyan védelmi mechanizmusok, mint a szellemi tulajdon védelme és a szabadalmak), és a növekvő skáláhozadékkal elve szerint működik. A tudás áramlásából és nem kizárhatóságából adódó pozitív- és lokális externáliákat tudás-spillovereknek hívják. A tudás-spilloverek lokalitása miatt az egymással versengő vállalatoknak megéri térben koncentrálniuk. A tudáskoncentrációnak az egyik legjobb példája a Szilícium-völgy, ahol hasonló iparágban tevékenykedő, innovatív nagyvállalatok sora található. A tudáskoncentráció előnyeinek kiaknázására épül a Triple Helix modell, melynek lényege a helyi kormányzat, az ipar és a felsőoktatás együttműködése. Erre Győr városát hozta fel példának, ahol a Széchenyi István Egyetem, az Audi Hungária és a városvezetés prosperáló együttműködése jó példa lehet más hazai városok számára is. Helyben maradván az előadó megállapította, hogy a Győri Járműipari Körzet egy szatellit típusú ipari körzet (melyben egy központi vállalat domináns szereppel bír), melynek további fejlődéséhez kerékagy-típusú körzettel kellene válnia.

„A városkutatás új módszerei és lehetőségei” címmel Rechnitzer János tartott előadást. A Széchenyi István Egyetem professzora a hazai nagyvároskutatásról és annak rövid történetéről beszélt. Ennek első szakaszaként (1984-1992) a nagyvárosi rendszer kialakítása és törvényi szabályozása történt meg. Második lépésben (1993-2004) az innovációs potenciálok kialakulásának vizsgálata és a funkciók elemzése zajlott. A doktori iskola vezetője elmondta, hogy a városhálózat nagyon differenciált és megosztott, még napjainkban is. Ennek példaként az egyetemek szerepét és lehetőségeit mutatta be: Győr mindent megtett, hogy egyetemi várossá váljon, miközben Székesfehérvár „elzavarta” a saját maga alapította főiskolát (és helyette a Budapesti Corvinus Egyetemmel működnek inkább együtt, és lafátyolnak). Szintén ebben az időszakban zajlott a városok versenyképességének elemzése, Enyedi György is ekkor írta meg egyik fő művét a sikeres városok kritériumairól. A nagyváros-kutatás harmadik szakaszaként (2005-2010) a városrendszer, a várostér és a városi társadalom működési mechanizmusainak és folyamatainak vizsgálata foglalkoztatta a kutatókat. Ekkor kezdődött az agglomerációs hatások elemzése is. A negyedik korszakban (2010-2018) a közép-kelet-európai térség városi funkcióinak átalakulásának vizsgálata volt és van az érdeklődés fókuszában. Ebből kiderül, hogy a térség többi országában is ugyanolyan kihívások, dilemmák, nehézségek voltak tapasztalhatók, mint Magyarországon, csak éppen korábban vagy később. Az előző előadóhoz hasonlóan Rechnitzer János sem feledkezett meg a Győri Járműipari Körzetről. Elmondta, hogy a technológiai fejlődés és az egyre jelentősebb digitalizáció számos jövőbeli kihívás elé állítja nemcsak az ipart, hanem a városokat is. Ennek egyik ékes bizonyítéka az okos város (smart city) szemléletmód megjelenése.

A konferencia Hardi Tamás „Az urbanizációs folyamatok és környezeti hatásaik Közép- és Délkelet-Európában” című előadásával folytatódott. A Széchenyi István Egyetem docense a várost mint organizmust írta le, az urbanizációs folyamatot pedig migrációs pulzálásként definiálta. Ez a folyamat az ipari forradalommal együtt indult el, és a népességrobbanás következtében a lakosság egyre nagyobb része él városokban. Ezt a folyamatot a rendezvény során már korábban is hivatkozott Enyedi György négy szakaszra bontotta: urbanizációs, szuburbanizáció, dezurbanizáció és reurbanizáció. (Az urbanizációs folyamatra Hardi Tamás helyi példaként Győr-Gyárváros esetét mutatta be, hiszen az 1900-as évek elején azon a részen még nem volt semmi, a gyárak közelsége miatt került kialakításra az akkori város határain kívül eső lakóövezet.) Kelet-Közép Európában jelenleg a szuburbanizációs folyamatok a legerősebbek. Ennek negatív hatásai a közlekedési problémák megjelenése, valamint a (magterület és a gyűrű közötti, valamint a városon belüli) szegregáció erősödése. Szintén megfigyelhető jelenség az autók számának drasztikus növekedése. Ezek a problémák Győrben és környékén is jól észrevehetőek. A térségünk sajátosságai közé tartozik, hogy a négy urbanizációs szakasz egyidejűleg zajlik, így az ezzel kapcsolatos hatások egyszerre jelentkeznek. Azonban ahogy haladunk délkeletre, egyre kevesebb várost érintenek ezek a folyamatok. Ezekre a kihívásokra adott válaszok közül a legújabb a compact city-szemléletmód, amely a belvárosra fókuszáló tervezési-fejlesztési folyamatokat helyezi előtérbe, élhetővé és gyalogosan bejárhatóvá téve a központi részeket.

A szakmai program záróelőadását Győr Megyei Jogú Város alpolgármesterétől hallhattuk. Fekete Dávid előadásának fókuszában az állt, hogy Győr egy modellváltó város. A hely szellemisége és fontossága már több ezer évre nyúlik vissza, hiszen a római korban Arrabona néven már létezett itt település. (A katonaváros jellegét a mai napig megőrizte, hiszen az ország egyetlen légvédelmi egysége jelenleg itt található.) Paradox módon a városfejlődés szempontjából pozitív hatással bírt, hogy Napóleon felrobbantotta a várat, hiszen az egykori vár maradványaiból épülhetett fel a mai belváros alapját adó barokk város. Közben kereskedelmi városként, majd a reformkortól kezdve ipari városként is számon tarthatjuk Győrt. Az 1900-as évek elején új arculatot kapott a város, többek között Gyárváros megalapítása is erre az időszakra datálható. A rendszerváltás után a szocialista nagyipar üzemeinek elbontása (itt a Rába-gyár leépülése) miatt volt szükség az újabb modellváltásra. Ebben az Audi 1993-as letelepedésének is nagy szerepe volt. A 2000-es évek közepe óta soha nem látott városfejlődés tapasztalható itt. Ennek legfontosabb elemei a belváros rehabilitációja, az egyetemi beruházások megvalósítása, vagy például a Jedlik-híd átadása. A jövőbeli tervek között szerepel a smart city-megoldások előtérbe helyezése, valamint az e-ügyintézés kiépítése. Fekete Dávid a folyamatos fejlődés kulcsaként a vállalatokkal és az egyetemekkel való sikeres együttműködését jelölte meg. A fejlesztések során fontos katalizátornak nevezte a 2017-es Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztiválhoz kapcsolódó beruházásokat (többek között a konferencia helyszínéül szolgáló Multifunkcionális Kollégium is az EYOF miatt épülhetett meg). Az alpolgármester a legfontosabb új iránynak Győr 2023-as Európai Kulturális Fővárosa címre benyújtott pályázatát tekinti. Győr az első forduló sikeres szereplése után már csak Debrecennel és Veszprémmel van versenyben, a végső döntés erről decemberben születik majd meg. Ezzel párhuzamosan készül a Kreatív Győr Stratégia is, mely egy tíz évre szóló (2019-2028) jövőképet és stratégiát jelent majd a városra és térségére nézve. Ennek fő pillérjei a polgárság, a közösség, a kreativitás és a kisugárzás.

Innovatív társadalom – Innovatív gazdaság

A fenti címmel rendezett konferenciát december 7-én Budapesten, az Edutus Egyetem Rendezvényközpontjában a Doktoranduszok Országos Szövetségének Közgazdaságtudományi Osztálya, az Edutus Egyetem és a Digitális Jólét Program.

Az eseményt Földi Péter, a DOSZ KTO elnöke, Némethné Gál Andrea, az Edutus Főiskola rektora, valamint Liska Fanny, a Pannon Egyetem Doktorandusz Önkormányzatának elnöke nyitotta meg.

Első előadóként Keszthelyi Nikoletta kapott szót. A Minisztérium Infokommunikációért és Fogyasztóvédelemért Felelős Államtitkárságának helyettes államtitkára a fogyasztóvédelem digitalizációjáról tartott előadást. Ebből megtudhattuk, hogy a fogyasztóvédelmi tevékenység számos kihívással küzd az online vásárlás, a sharing economy és az autonóm járművek megjelenése és elterjedése miatt. Keszthelyi Nikolett elmondta, hogy hazánkban már működik olyan laboratórium, ami a online-tesztvásárlások során megvett termékek vizsgálatára és kockázatainak értékelésére szakosodott. A sharing economy kapcsán a fogyasztóvédelem egyik fő problémája, hogy a B2C platformok esetén a vállalatok által nyújtott szolgáltatásokra van jogköre, a C2C (vagy más néven peer-to-peer) platformoknál – mivel magánemberként nyújtott szolgáltatásokról van szó – már nincsen hatáskörük. Ez a vásárló szemszögéből is probléma, ugyanis az online vett termék esetén a törvény szerint mindig van 14 napos elállási jog, ha az eladó fél vállalat, de ha magánszemély, akkor nincs erre lehetőség. A helyettes államtitkár további digitalizációt prognosztizál a piacon.

Másodikként Horváth Attila lépett pulpiusra, aki a negyedikipari forradalom és a sharing economy témakörét feszegette. A Budapesti Metropolitan Egyetem docense elmondta, hogy a technológia gyorsabban fejlődik, mint a szabályozás. A megosztáson alapuló gazdasági modellt nemcsak Magyarországon, hanem még az EU-ban sem sikerült teljeskörűen szabályozni, ezek a kiskapuk több vállalat felfutásában is jelentős szerepet játszottak.

Horváth Attila arról is beszélt, hogy a digitalizációnak számos előnye mellett hátrányai is vannak. Kitért arra is, hogy gyakran szerepel a hírekben, hogy bizonyos munkakörök kiválthatók lesznek az automatizáció erősödésével, de az online trollok elterjedése, vagy a hackerek által az adatbiztonság gyengeségeit kihasználó, károkozási- és/vagy haszonszerzési célú támadások is ebbe a körbe sorolhatók. Kitért arra is, hogy gyakran szerepel a hírekben, hogy bizonyos munkakörök kiválthatók lesznek az automatizáció erősödésével, de az online trollok elterjedése, vagy a hackerek által az adatbiztonság gyengeségeit kihasználó, károkozási- és/vagy haszonszerzési célú támadások is ebbe a körbe sorolhatók.

Utolsó plenáris előadóként Hegedűs Szilárd kapott szót. A Budapesti Gazdasági Egyetem adjunktusa a hazai gépipari vállalkozások helyzetéről mutatta be prezentációját. Ebből nyilvánvalóvá vált, hogy az ország Budapest-centrikussága ebben az iparágban is nagyon jelentős, annak ellenére is, hogy a nagy autógyárak – a győri Audi, a kecskeméti Mercedes, illetve a termelését várhatóan 2023-ban elindító debreceni BMW – egyaránt a vidéki központokat erősítik. A megyei összehasonlításoknál ennek köszönhetően Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Bács-Kiskun, illetve Vas megye adatai jobbak az átlagnál (értelemszerűen Hajdú-Biharnál még nincsen változás).

A plenáris előadások után a program két párhuzamos szekcióban folytatódott, ahol az ország különböző részeiről érkező doktorandusz-hallgatók mutathatták be aktuális kutatási témáikat és legújabb eredményeiket.

Autonóm Járművek Konferencia

2018. november 13-án Győrben, a Széchenyi István Egyetemen került megrendezésre az Autonóm Járművek Konferencia, ahol az ebben a témában az egyetemen zajló kutatások kerültek röviden bemutatásra.

A rendezvény megnyitásaként Prof. Dr. Lakatos István dékánhelyettes, a Közúti és Vasúti Járművek Tanszék vezetője, és Prof. Dr. Földesi Péter a Széchenyi István Egyetem rektora tartott beszédet, melyben az autonóm járművek témakörének aktualitására és a terület kutatásának szükségességére hívták fel a figyelmet.

A szakmai program első előadása Dr. Hány András, a ZalaZONE Járműipari Tesztpálya ügyvezetőjének nevéhez fűződött. Tőle megtudhattuk, melyek azok az új technológiák, amik a járműipari tesztelési környezet kialakítására lehetőséget és igényt teremtettek. Ezek közül a zéró emisszió iránti igényt, a növekvő forgalomsűrűséget és az IT-technológiák egyre erősödő jelenlétét emelte ki. Az előadó elmondta azt is, hogy a vezetés felelőssége megváltozik, és a növekvő automatizálás miatt a tesztelési igények is jelentősen növekednek, emiatt kiemelten fontosak az olyan tesztpályák, mint amilyen a Zalaegerszegen épülő ZalaZONE. A járműipari tesztpálya kapcsán Hány András felhívta a figyelmet arra, hogy Európa-szerte igen kevés ilyen pálya van, a régióban a zalaegerszegi az első. A ZalaZONE a hagyományos és az önvezető járművek tesztelésére egyaránt alkalmas, kis- illetve nagy sebességű tesztek elvégzése is lehetséges. Jelenleg a pálya első fázisa készült el és került használatba. A második szakaszt 2019-ben, a harmadikat 2020-ban fogják átadni.

A program Dr. Benczúr András prezentációjával, a mesterséges intelligencia témakörével folytatódott. Az MTA SZTAKI tudományos főmunkatársa történeti kitekintéssel, azaz a gépi tanulás, az adatbányászat, a statisztika és a big data oldaláról közelítette meg a kérdéskört. A szakembertől megtudhattuk, hogy a mesterséges intelligencia területén azok a cégek sikeresek és eredményesek, melyeknek hatalmas adatmennyiség, és szintén igen sok technikai erőforrás áll rendelkezésére a gépi intelligencia betanítására. Az első nagy siker az IBM Deep Blue gépe, amely legyőzte Garry Kaszparov sakk-világbajnokot. Hasonló áttörést jelent az AlphaGo, amely olyan mesterséges intelligencia, ami Go nagymestereket tudott legyőzni, többek között a világ legjobb játékosának számító Ko Csie ellen is nyert.

A plenáris program zárásaként Dr. Debreczeni Gergelykapottszót. Az AIMOTIVETudományostanácsadója az önvezető járművekről, azok fejlesztéséről és teszteléséről osztotta meg gondolatait a hallgatósággal, valamint az általa képviselt cég ez irányú tevékenységét. A szakember elmondta, hogy az önvezető funkciókhoz használt érzékelő-, kontrolláló- és működtető szenzorok kapcsán sokszor használnak mesterséges intelligenciát és arra épülő technológiákat, például neutrális hálókat. Ezek működése több kis videó segítségével került bemutatásra, melyekből betekintést nyerhettünk az autonóm járművek közlekedését modellező szimulátor működésébe.

A program szekcióelőadásokkal folytatódott, ezek közül az alábbiakból szemezgettünk. Elsőként Markos Lászlót hallgattuk meg. A Porsche Hungária Műszaki Vevőszolgálati igazgatója prezentációja előtt rövid fuvola-bemutatóval oldotta a hangulatot (felhívva a figyelmet arra, hogy önvezető autóban utazva ilyen, és ehhez hasonló kikapcsolódásra is lehetőség nyílik majd), ezt követően tért rá a vezetéstámogató rendszerek jelenére és jövőjére. Elmondta, hogy ezek a vezetés-asszisztencia rendszerek nem új keletűek, hiszen például a sávtartás, a tempómat vagy a sebességkorlátozások kijelzése már egy ideje létező eszközök az önvezető járművek irányába tett elmozdulással ezeknek a tárháza nőtt, fejlődött. Ennek szembeűnő példája a vészhelyzeti asszisztens, mely a sofőr elalvása vagy rosszullete esetén azt érzékelti tudja, és a kockázatok minimalizálásának érdekében megteszi a szükséges lépéseket.

Az autonóm járművek elterjedésének várható társadalmi hatásai kapcsán Prof. Dr. Rechnitzer János osztotta meg gondolatait a jelenlévőkkel. A Széchenyi István Egyetem Regionális- és Gazdaságtudományi Doktori Iskola vezetője innovációs és technológiai rendszerváltásként írta le a napjainkban tapasztalható folyamatokat, kiemelve a demográfiai szerkezet átalakulását, a globális gazdaság átrendeződését és a klímaváltozást is.

Az autonóm járművek gazdasági hatásának négy lábát emelte ki: a nemzetgazdasági láb, a termelési láb, a fogyasztásra és életkörülményekre fókuszáló láb, valamint a városi/települési láb. Az előadó felhívta a figyelmet arra, hogy a változás már megkezdődött, és egyre gyorsabb, emiatt nemcsak az embereknek, hanem a helyeknek, városoknak is fel kell készülniük a változásokra.

Az autonóm járművek tesztelésének és a forgalomszimulálás rejtelseibe Dr. Tettamanti Tamás vezette be a hallgatóságot. A Budapesti Műszaki Egyetem adjunktusa szerint az automatizálás válasz napjaink technológiai és társadalmi kihívásaira egyaránt. Ez főként a járműtechnológiában valamint a közlekedésszervezés és -irányítás területén okoz szembeűtlő változásokat. A járművek tesztelésének jelenlegi legaktuálisabb módja a Vehicle-in-the-Loop (ViL) módszer, mely lényegében egy virtuális tesztelési környezet. Azonban a valós pályán történő teszteléssel is fontos foglalkozni, ez a Scenario-in-the-Loop nevet viseli, és lényegében a ViL fizikai tesztelésre létrehozott változata.

Tóth Marcell

XI. Ördögkatlan Fesztivál

A GazMag szerkesztősége immár évek óta visszajáró látogatója az Ördögkatlan Fesztiválnak. A július 31. és augusztus 4. között immár tizenegyedik alkalommal megrendezett rendezvény üde színfoltja a hazai fesztiválok egyre szélesedő palettájának.

Visszalapozva a korábbi évek lapszámain, 2018-ban immáron negyedi alkalommal vettünk részt az Ördögkatlanon, amely nem a tömegrendezvények sokaságát gyarapítja, hanem „mezítlábas” jellege miatt vidékies, családi hangulatának köszönheti egyediségét. A Katlan története 2008-ban kezdődött, Kiss Mónikának és Bérczes Lászlónak köszönhetően. A fesztivál védnökei a művészvilág jeles képviselői, hiszen a Nemzet Színésze, Töröcsik Mari és az azóta elhunyt Cseh Tamás álltak a kezdeményezés mellé. (Töröcsik Mari annyira szívügyének tekintti a rendezvényt, hogy amikor egészségügyi állapota nem teszi lehetővé, akkor élő, telefonon bejelentkezés formájában vesz részt a megnyitól.)

Már maga a helyszín is hozzájárul az egyedi hangulathoz, ugyanis nem egy nagy, jól körülhatárolt egybefüggő területen bonyolítják le, hanem egymás melletti kis falvak várják a látogatókat. Baranya megye déli részén ezúttal Nagyharsány, Kisharsány, Beremend, Villánykövesd és Palkonya töltötte be a házigazda szerepét. A nevesebb zenekarok koncertjei többnyire Nagyharsányban vagy Kisharsányban kerültek megrendezésre a helyi focipályán, Villánykövesden és Palkonyán pedig kisebb borospincék rendezett utcái várták a borozni vágyó fesztiválozókat. Mindegyik faluban sok kisebb koncertbe és zenés műsorba is könnyű belebotlani, de színházi előadások, verses estek, képzőművészeti kiállítások is színesítették a programot. Az idei évben többek között Hegedűs D. Géza zseniálisan összerakott Márai-estje, vagy épp a Scherer Péternek a Kiscsillag zenekar élőzenéjével kísért egyszemélyes színdarabja várta a színházkedvelőket, de visszatérő produkcióként tizenegy éve műsoron van a Scherer Péter–Mucsi Zoltán páros Multság című darabja is.

A kultúra szerelmesei mellett a sportolni vágyók is megtalálhatták a szívükhöz közelálló programot. A Katlan-futás nevet viselő futóverseny kifejezetten a fesztivál résztvevői számára kerül évről évre megrendezésre. Azonban nemcsak a látogatók, hanem a fellépő zenészek és művészek is előszeretettel megméretik magukat a Nagyharsány főtere, és villányi borok kedvelői számára nem ismeretlen Sauska Pincészet közötti, dimbes-dombos útvonalon. Sőt, az idei versenyzők között a korábbi válogatott labdarúgót, a remek szabadrúgásiról is ismert középhátvéd Hrutka Jánost is megtalálhatták. (És e sorok szerzője is a teljesítésért járó éremmel a nyakában térhetett haza.)

Az Ördögkatlan kapcsán nem szabad megfeledkezni az helyszín gasztronómiájáról sem. A házigazda települések ugyanis a Villányi borvidék kellős közepén helyezkednek el, és a pincészetek több helyszínen prezentálják kínálatukat. Az említett Sauka mellett a Mocos és a Vylyan pincészetek is aktív résztvevők a fesztiválnak, ugyanis mindketten rendezvényhellyel és programkínálattal várják a fesztiválozókat. Azonban akinek igénye van rá, az a fesztiválra kitelepülő nagy borászatok mellett sok kisebb helyi pincészetrel és boraikkal is megismerkedhetett a települések utcáig járva.

Az Ördögkatlan Fesztivál egyedi légkörének, a Baranyai-dombság természeti szépségeinek, a Villányi borvidék ízvilágának, valamint a rendező falvak barátságos hangulatának köszönheti egyediségét a magyarországi fesztiválok mezőnyében. A színház-, a könnyűzene-, a képzőművészet- és a hagyományok kedvelői számára egyaránt nagyszerű élmény ellátogatni a Magyarország legdélebbi fesztiváljaként is számon tartott eseményre.

Lemezkritika: Vesztegvár - Kárhozat

Nagy kő esett le a szívemről, mikor kiderült, hogy földijeim szakítanak a 70-80as évek búra alá rejtett, lehalkított minőségével és egy másik stúdióban veszik fel harmadik lemezüket. Innentől már tudtam, hogy nagy csalódás nem érhet (noha még mindig várok egy pánszexuális csillámfaszlámáról szóló dalt tőlük...), és bizony a korong hallgatása során arra jöttem rá, hogy ha ez lesz a banda nullás mérföldköve, akkor bizony van még előttük bőven jövő és bejárni való út.

De lássuk is egyenként a számokat, hogy mik voltak a benyomásaim róluk:

Lélekmegrontó: Jópofa intró - valami régen hallott kedvenctől lehet ismerős - a darálás igen ügyesen indul be. Ki hitte volna, hogy az új, sokkal tökösebb Vesztegvár hangzást épp egy pedofilról szóló szám fogja nyitni... De semmi baj gyerekek, legalább a banda felnőtt végre hangzásban.

Árnyjáték: Hökinek kifejezetten jól áll ebben a számban a mély hörgés és a magas kiabálás váltakozása, ami ezzel a ragaszkodó, sötét darálással igen könnyen éri el, hogy ezt a számot élőben is hallani akarjam.

Káosz: A cím nem hazudtolja meg a zene összetételét: kell egy kis idő, amíg az ember hozzászokik a riffek ide-oda ugrálásához. Viszont ezt nem rónám fel hibának, sőt, inkább örülök, hogy a banda újra és újra kikacsint a szigorúan thrash-es vonulatok mögül. Noha a szólónál visszatérünk egy klasszikus ütlegelésre, ami kissé idegennek hat, de színesítésnek nem rossz.

Balsors Bolondjai: Ellentmondást nem tűrve nyit a dal, ami biztonsági játékként tér vissza a gyökerekhez, noha a bridge rész üdítően modern tálalást ad a szólónak. Desszertnek pedig hallhatunk némi magasabb húrokat is, ami nem engedi, hogy ellaposodjon a zene.

Vaksötét: Régi ismerősként üdvözöltem ezt a számot, amit első demóként hallottam anno és kaptam használati jogot rá egy könyvem traileréhez. Így masterelve határozottan keményebb és jobb, noha meglepő számomra a szöveg témája ehhez a dalhoz, de ez legyen az én bajom. A refrénnél Höki hangja valami egészen újat nyújt, amiből szívesen hallanék még többet a későbbiekben, amikor épp nem a pokolból hörög elő.

Sarokba Szorítva: Juj, itt mintha külön szólna a hangszeres és vokális sáv. Elég furcsa az összhatás, de szerencsére a refrénre már helyreáll a rend és élvezhetővé válik a fémes pörgetés. Azt pedig mindig szeretjük. Pláne, ha néha kapunk egy lélegzetvételyi szünetet, hogy felnézzünk a headbangelésből, ami itt adva van. Én is adom!

Emlékszilvánkok: Visszatérünk egy technikásabb riffekkel operáló számhoz, ahol igazából semmit nem tudnék kiemelni. Nem azért, mert nem jó, hanem mert ez már teljes egészében egy Vesztegvár 2.0

A Háború Pokla: Instant bólogatás metálvillák röptetésével. Átkapcsolunk egy magasabb fokozatba, majd a refrén úgy meglepett, hogy hirtelen azt sem tudtam, kit hallgatok! Pöpecül összerakott matéria; srácok, szerintem ez az utatok, az ilyen stílusú számok! Még!

Ezt Érdemled!: Ez a szám egy pofozógép, amit az elpattintott húrok, felszisszentett sörök és a felszínre törő agressziók hajtanak. Kissé olyan, mint a Káosz című tétel, nem a konvencionális keretek között fut a vokál és a zene, de ha az ember egy visszataps utáni „nabazdmeg” számot akar, akkor ez egy jó választás lehet.

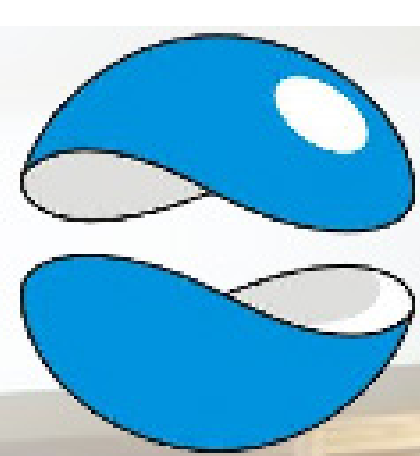

Ez a CD is tartalmaz egy „B-oldalt” a számok angol feldolgozásával, ami lényegében ugyanazt az élményt nyújtja. Noha számomra a magyar akcentussal megtűzdelt vokál tuti, hogy egész életemben egy szokatlan dolog lesz, mégis azt mondom ne az én vájt fülem legyen a mérvadó, hiszen megérdemli a banda a nemzetközi figyelmet is.

A teljes anyagról a véleményem viszont feltétlen pozitív! Végre modern a hangzás, végre kreatív ötletek vannak a számok mögött, és bár eleinte aggódtam, hogy csak 9 tétel született a harmadik lemezre, a bele fektetett munka mindenképp megérte. Őszintén kívánom, hogy innentől csak felfelé íveljen a banda útja mind minőségben, mind elismerésben és annak hozadékaival. Mindezek támasztéka tud lenni ez az album, amit nem utolsó sorban egy élmény hallgatni!

Kultúra

MKT Szakkönyvtár

Nyitvatartás

**Kedd, Szerda:
18:00-20:00**